

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๕๓๘

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ พร้อมมาตรการคู่ขนาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนามติคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

๓. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑

๔. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

๕. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

๖. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

๗. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

๘. ประมาณการวงเงินงบประมาณเบื้องต้นโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕

ด้วย กระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ พร้อมมาตรการคู่ขนาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กำหนดนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตรหรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่

๑.๒ คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ , ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ , ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ , ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ และ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๕๐,๖๔๖.๒๗ ล้านบาท โดยกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงและระยะเวลาที่จะใช้สิทธิขอชดเชยในระหว่างวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ยกเว้นภาคใต้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

๒.๑ รับทราบผลการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้พิจารณา กำหนดราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการชดเชยส่วนต่างราคาตามโครงการประกันรายได้ฯ ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐ งวด ณ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔,๖๘๘ ล้านบาท ครัวเรือน วงเงิน ๔๘,๑๗๖.๙๑ ล้านบาท โดยวงเงิน ชดเชยคงเหลือจำนวน ๑,๓๓๒.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๑ ของวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ (๔๙,๕๐๙.๘๑ ล้านบาท)

๒.๒ เห็นชอบโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ พร้อม มาตรการคู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี ๒๕๖๔/๖๕ และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ และมอบหมายกระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาภาระงบประมาณในการนำเสนอ คณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพิจารณาการขออนุมัติ งบประมาณในรายโครงการและช่วงระยะเวลาให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และให้ทันต่อระยะเวลาที่ข้าวเปลือก ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๔/๖๕ จะออกสู่ตลาด เพื่อดูแลเกษตรกรชาวนาให้ได้รับหลักประกันรายได้และรักษา เสถียรภาพราคาตลาด และให้กระทรวงพาณิชย์ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. สารสำคัญ และข้อเท็จจริง

นบข. มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ พร้อมมาตรการคู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี ๒๕๖๔/๖๕ และโครงการ สนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ดังนี้

๓.๑ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑

๓.๑.๑ ชนิดข้าวและพื้นที่ดำเนินการ ประกันรายได้ข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือก หอมมะลินอกพื้นที่ ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ในพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ

๓.๑.๒ ราคาและปริมาณประกันรายได้ กำหนดราคาและปริมาณประกันรายได้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ณ ราคาความชื้นไม่เกิน ๑๕% โดยชดเชยเป็นจำนวนตัน ในแต่ละชนิดข้าว ดังนี้

ชนิดข้าว	ราคาประกันรายได้ (บาท/ตัน)	ครัวเรือนละไม่เกิน (ตัน)
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	๑๕,๐๐๐	๑๔
ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่	๑๔,๐๐๐	๑๖
ข้าวเปลือกเจ้า	๑๐,๐๐๐	๓๐
ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี	๑๑,๐๐๐	๒๕
ข้าวเปลือกเหนียว	๑๒,๐๐๐	๑๖

๓.๑.๓ ข้าวอายุสั้น (คุณภาพต่ำ) ที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ จำนวน ๑๘ พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ ๗๕ พันธุ์ซี - ๗๕ พันธุ์ราชินี พันธุ์พวงทอง พันธุ์พวงเงิน พันธุ์พวงเงินพวงทอง พันธุ์พวงแก้ว พันธุ์ขาวปทุม พันธุ์สามพราน ๑ พันธุ์ ๐๓๙ (อีกชื่อหนึ่งว่าพันธุ์เจ้าพระยา และพันธุ์ PSLC๐๒๐๐๑ - ๒๔๐) พันธุ์โพธิ์ทอง พันธุ์ขาวคลองหลวง พันธุ์มาเลเซีย พันธุ์เตี้ยมาเล พันธุ์ขาวมาเล พันธุ์มาเลแดง พันธุ์เบตง และพันธุ์อีเล็ป รวมทั้งสายพันธุ์อื่นซึ่งพบว่ามีคุณลักษณะเช่นเดียวกับข้าวอายุสั้นที่ระบุนี้

๓.๑.๔ เกษตรกรผู้มีสิทธิได้รับการชดเชย เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ (รอบที่ ๑) กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ปลูกข้าวระหว่างวันที่ ๑ เมษายน - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ยกเว้นภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยกรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ ที่นาแปลงใดแปลงหนึ่งสามารถรับสิทธิประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ ได้แปลงละ ๑ ครั้ง เท่านั้น เพื่อไม่ให้เป็นภาระการจ่ายเงินซ้ำซ้อน

๓.๑.๕ การคำนวณปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิในการชดเชย ให้ใช้ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรตามที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกำหนด ทั้งนี้ กรณีเกษตรกรเพาะปลูกข้าวมากกว่า ๑ ชนิด ใช้สิทธิได้ไม่เกินจำนวนขั้นสูงของข้าวแต่ละชนิดและเมื่อรวมกันต้องไม่เกินขั้นสูงของชนิดข้าวที่กำหนดไว้สูงสุด

๓.๑.๖ การกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง ระยะเวลากำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงระหว่างวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงงวดแรกจะครอบคลุมถึงเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ และระบุนวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวก่อน ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ และประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงงวดสุดท้ายครอบคลุมเกษตรกรที่ระบุนวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวจนถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นผู้พิจารณากำหนดรายละเอียดการดำเนินการให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านการตลาดและการผลิต

๓.๑.๗ การจ่ายเงิน ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรงตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดภายใน ๓ วันทำการนับตั้งแต่วันที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงในแต่ละรอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ฯ เกษตรกรไม่ต้องทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส.

๓.๑.๘ วงเงินงบประมาณ ใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. โดยมีวงเงินงบประมาณจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๘๙,๓๐๖.๓๙ ล้านบาท เป็นค่าชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันเป้าหมายกับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง วงเงิน ๘๗,๕๓๒.๓๐ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. สรรองจ่ายก่อน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ธ.ก.ส. จำนวน ๑,๗๗๔.๐๙ ล้านบาท จำแนกเป็นชดเชยต้นทุนเงินในอัตราร้อยละ ๒.๐๐ (ต้นทุนเงิน ธ.ก.ส. + ๑) วงเงิน ๑,๗๕๐.๖๕ ล้านบาท และค่าบริหารจัดการรายละ ๕ บาท จำนวน ๒๓.๔๔ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรเงินงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ และปีถัดๆ ไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๒ มาตรการคู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ จำนวนทั้งสิ้น ๓ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๔๒,๓๕๗.๘๘ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๓๕,๔๐๑.๙๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๖,๙๕๕.๙๘ ล้านบาท ดังนี้

๓.๒.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ (โดย ธ.ก.ส.)

๑) วิธีการ วงเงินสินเชื่อต่อต้าน ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อโครงการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตพื้นที่ปลูกข้าวทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อชะลอข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๒ ล้านตันข้าวเปลือก โดยกำหนดข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการฯ และวงเงินสินเชื่อต่อต้าน ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ต้นละ ๑๑,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ต้นละ ๙,๕๐๐ บาท ข้าวเปลือกเหนียว ต้นละ ๘,๖๐๐ บาท ข้าวเปลือกเจ้า ต้นละ ๕,๔๐๐ บาท และข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ต้นละ ๗,๓๐๐ บาท

๒) ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก กำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวในอัตรา ๑,๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก โดยเกษตรกรที่เก็บข้าวเปลือกในยุ้งฉางตนเองได้รับเต็มจำนวน สำหรับสถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเปลือกเข้าโครงการฯ ได้รับในอัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก และเกษตรกรผู้ขายข้าวได้รับในอัตรา ๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

/๓) การระบาย...

๓) การระบายข้าวเปลือก กรณีที่มีการระบายข้าวเปลือกให้ ธ.ก.ส. สำรองจ่าย ค่าขนย้ายข้าวเปลือกที่ ธ.ก.ส. ตามวงเงินที่สำรองจ่ายและชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส.

๔) ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการ และการรับชำระคืนเงินกู้ ระยะเวลาจัดทำ สัญญาเงินกู้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ (ภาคใต้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕) ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๕ เดือนนับถัดจากเดือนรับเงินกู้ และเมื่อกำหนดชำระคืน หากราคาตลาดต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อต่อต้นสามารถขยายเวลาชำระคืนไม่เกิน ๓ คราว คราวละ ๑ เดือน ภายใน ระยะเวลาโครงการฯ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๕) วงเงินงบประมาณ วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒๖,๒๕๕.๓๘ ล้านบาท ประกอบด้วย (วงเงินสินเชื่อ ๒๐,๔๐๑.๙๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาด ๕,๘๕๓.๔๘ ล้านบาท แบ่งเป็นค่าฝากเก็บ ๓,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท วงเงินชดเชยจากรัฐบาล ๖๗๒.๐๖ ล้านบาท และกรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาล จ่ายคืนและชดเชยให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๒,๑๘๑.๔๒ ล้านบาท) โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายใน ปีงบประมาณต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓.๒.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ (โดย ธ.ก.ส.)

สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูป วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และจำนวนสินเชื่อคงเหลือภายในระยะเวลาโครงการฯ ไม่เกิน วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ ๔ ต่อปี (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ ๔.๘๗๕ ต่อปี) โดยสถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี รัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ย ให้สถาบันเกษตรกร ร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๑๕,๕๖๒.๕๐ ล้านบาท (วงเงินสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาดเพื่อชดเชย ดอกเบี้ย ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท) โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓.๒.๓ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ (โดยกรมการค้าภายใน)

เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการให้เก็บสต็อก ในรูปข้าวเปลือก และข้าวสาร เป้าหมายดูดซับ ๔ ล้านตันข้าวเปลือก เก็บสต็อกไว้อย่างน้อย ๖๐ - ๑๘๐ วัน (๒ - ๖ เดือน) นับแต่วันที่รับซื้อ โดยระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ (ภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕) ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ วงเงินงบประมาณ จำนวน ๕๔๐.๐๐ ล้านบาท โดยให้กรมการค้าภายในขอรับจัดสรรงบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๓.๓ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

๓.๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ที่ขึ้นทะเบียนกับ กรมส่งเสริมการเกษตร ประมาณ ๔.๖๙ ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ

๓.๓.๒ วิธีการดำเนินการ กรมส่งเสริมการเกษตร นำข้อมูลรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔ กับกรมส่งเสริมการเกษตร ส่งให้ ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ เพื่อดำเนินการ จ่ายเงินให้เกษตรกร ในอัตราไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกินครัวเรือนละ ๒๐ ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๓.๓.๓ วงเงินงบประมาณ จ่ายขาดรวม ๕๔,๙๗๒.๗๒ ล้านบาท จำแนกเป็น (๑) งบประมาณจ่ายขาดให้เกษตรกรวงเงิน ๕๓,๘๗๑.๘๔ ล้านบาท (๒) ค่าใช้จ่ายของ ธ.ก.ส. ๑,๑๐๐.๘๘ ล้านบาท ชดเชยต้นทุนเงิน ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ ๒.๐๐ (ต้นทุนเงิน ธ.ก.ส. + ๑)

๓.๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการ ระยะเวลาการจ่ายเงิน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ - เมษายน ๒๕๖๕ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๓.๔ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนกระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ ธ.ก.ส. และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายใน เป็นประธาน ตามมติ นบข. เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ในการพิจารณาแนวทางการขออนุมัติงบประมาณโครงการประกันรายได้ฯ และมาตรการคู้ชุนาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๔.๑ รับทราบข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ และการจ่ายเงิน จาก ธ.ก.ส. และกรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๖๑.๔๐ ล้านไร่ จ่ายเงินชดเชยทั้งสิ้น ๔๘,๐๙๕.๔๙ ล้านบาท จำแนกตามช่วงเวลาเก็บเกี่ยว ดังนี้

ช่วงเวลาเก็บเกี่ยว	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
ก่อนพฤศจิกายน ๒๕๖๓	๑๐,๐๘๙,๖๐๙	๑๖.๔๓	๗,๖๑๙,๔๗๕,๘๕๓	๑๕.๘๔
พฤศจิกายน ๒๕๖๓	๔๔,๕๔๙,๒๖๗	๗๒.๕๖	๓๖,๘๖๐,๖๙๙,๔๒๕	๗๖.๖๔
ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป	๖,๗๕๗,๗๕๔	๑๑.๐๑	๓,๖๑๕,๓๑๐,๕๔๒	๗.๕๒
รวม	๖๑,๓๙๖,๖๓๐	๑๐๐.๐๐	๔๘,๐๙๕,๔๘๕,๘๒๐	๑๐๐.๐๐

๓.๔.๒ เพื่อให้การดำเนินโครงการประกันรายได้ฯ และมาตรการคู้ชุนาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ เป็นไปตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ สอดคล้องกับช่วงการเก็บเกี่ยวข้าวเปลือกของเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ซึ่งผลผลิตจะเริ่มออกสู่ตลาดมาก ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ได้จัดทำแนวทางการของงบประมาณเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติในงวดแรก รวมทั้งสิ้น ๑๙,๘๑๑.๙๔ ล้านบาท ดังนี้

(๑) โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ สำหรับเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวก่อนเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๕ ของวงเงินงบประมาณ เป็นจำนวน ๑๓,๓๙๕.๙๖ ล้านบาท

(๒) มาตรการคู้ชุนาน รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๖,๔๑๕.๙๘ ล้านบาท ได้แก่
(๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาด ๕,๘๕๓.๔๘ ล้านบาท
(๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาด ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท เพื่อดึงปริมาณข้าวเก็บสต็อกมิให้ออกสู่ตลาดมาก ประมาณร้อยละ ๗๐ ของผลผลิตทั้งหมด อันจะส่งผลให้ราคาข้าวตกต่ำ

๓.๔.๓ รับทราบตามที่ผู้แทนกระทรวงการคลังชี้แจงว่า ในคราวการประชุม นบข. เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ รัฐมีภาระทางการคลังประมาณร้อยละ ๒๙.๔๘ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ แต่ปัจจุบันรัฐมียอดคงค้างทั้งหมด ร้อยละ ๒๙.๘๘ กรอบวงเงินภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ และมาตรการคู้ชุนาน

๓.๔.๔ รับทราบตามที่ผู้แทนสำนักงานประมาณแจ้งว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้จัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๕ เป็นค่าใช้จ่ายให้ ธ.ก.ส. จำนวน ๖๙,๔๖๖ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม งบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีวงเงินรวมทั้งสิ้น ๓.๑ ล้านล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จะส่งผลให้กรอบวงเงินงบประมาณปรับลดลง

๓.๔.๕ ที่ประชุมพิจารณาอย่างกว้างขวางแล้วมีความเห็นว่า โครงการประกันรายได้ฯ และมาตรการคู้ชุนาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ เป็นโครงการที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ เนื่องจากเป็นนโยบายที่รัฐบาลแถลงไว้ต่อสภาและเป็นนโยบายที่ฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตามนัยมาตรา ๒๘ ของ พ.ร.บ.

วินัยการเงินการคลังฯ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ทบทุนการขอรับการจัดสรรงบประมาณในงวดแรกเท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถดำเนินการได้ตามกรอบ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ ต่อไป

๓.๕ กระทรวงพาณิชย์ ได้ทบทุนการขอรับการจัดสรรงบประมาณในงวดแรกเท่าที่มีความจำเป็น ตามนัยมติที่ประชุม ในข้อ ๓.๔.๕ แล้ว เห็นควรขอรับจัดสรรงบประมาณเบื้องต้น จำแนกเป็น โครงการประกันรายได้ ปี ๒๕๖๔/๖๕ จำนวน ๑๓,๖๐๔.๓๔ ล้านบาท และมาตรการคู้ชาน ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ จำนวน ๔,๗๗๔.๕๖ ล้านบาท รวมวงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๑๘,๓๗๘.๙๐ ล้านบาท ดังนี้

๓.๕.๑ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕

(๑) ปรับใช้ราคาตลาดปัจจุบัน (ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔) ซึ่งราคาข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกหอมปทุมธานีปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้กรอบวงเงินจ่ายขาดโครงการประกันรายได้ ลดลงจาก ๘๙,๓๐๖.๓๙ ล้านบาท เป็น ๘๕,๑๔๔.๖๙ ล้านบาท

(๒) ขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณงวดแรก โดยใช้ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของกรมส่งเสริมการเกษตร ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ สำหรับผู้ที่แจ้งเก็บเกี่ยวก่อนวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๐.๖๔ ล้านครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก ๑๐.๑๐๓ ล้านไร่ ก่อนเป็นลำดับแรก

(๓) งบประมาณการวงเงินงบประมาณ วงเงินจ่ายขาดเบื้องต้น ๑๓,๖๐๔.๓๔ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๓.๕.๒ มาตรการคู้ชาน ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาข้าวเปลือกของเกษตรกร และลดภาระค่าใช้จ่ายประกันรายได้ของรัฐในการดำเนินโครงการ มีความจำเป็นต้องดำเนินมาตรการเพื่ออุดหนุนชดเชยข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงนี้ ประมาณร้อยละ ๗๐ ของผลผลิตทั้งหมด โดยดำเนินมาตรการคู้ชานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ จำนวน ๓ โครงการ เป้าหมายอุดหนุนผลผลิต ๗.๕ ล้านตันข้าวเปลือก โดยขอรับจัดสรรวงเงินจ่ายขาดในเบื้องต้น ๔,๗๗๔.๕๖ ล้านบาท ดังนี้

(๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๓,๖๗๒.๐๖ ล้านบาท ได้แก่ ค่าฝากเก็บ จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท และ ค่าใช้จ่าย ธ.ก.ส. จำนวน ๖๗๒.๐๖ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

(๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร วงเงินจ่ายขาด ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

(๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก วงเงินจ่ายขาด ๕๔๐.๐๐ ล้านบาท จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

๔. ขอบกฎหมาย

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ กำหนด ดังนี้

การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการโดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อดำเนินการเป็นไปตามนโยบาย นบข. เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ และสอดคล้องกับมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้หารือร่วมกับกระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ แล้ว จึงเห็นควรดำเนินการโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มาตรการคู่ขนาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกในราคาที่เหมาะสมและสามารถป้องกันความเสี่ยงในการจำหน่ายผลผลิต และช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงการชะลอตัวของเศรษฐกิจจากผลกระทบของสถานการณ์ Covid - ๑๙ ในขณะนี้ ซึ่งจะบรรเทาความเดือดร้อนให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้ จึงเห็นควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ และมาตรการคู่ขนาน ตามข้อ ๒.๑

๕.๒ เห็นชอบในหลักการโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ มาตรการคู่ขนาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ตามมติ นบข. ในข้อ ๓.๑ - ๓.๓

๕.๓ อนุมัติกรอบวงเงินประมาณโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ และมาตรการคู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามข้อ ๓.๕ วงเงินจ่ายขาดเบื้องต้นรวมทั้งสิ้น ๑๘,๓๗๘.๙๐ ล้านบาท จากกรอบวงเงินงบประมาณ ปี ๒๕๖๕ จำแนกเป็น

๕.๓.๑ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ วงเงินจ่ายขาดจำนวน ๑๓,๖๐๔.๓๔ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

๕.๓.๒ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาด ๓,๖๗๒.๐๖ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

๕.๓.๓ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาด ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

๕.๓.๔ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาด ๕๕๐.๐๐ ล้านบาท

ทั้งนี้ งบประมาณในส่วนที่เหลือให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาขอรับงบประมาณให้เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ข้อพิจารณา

นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ รอบที่ ๑ พร้อมมาตรการคู่ขนาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ และอนุมัติกรอบวงเงินเบื้องต้นตามข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ ในข้อ ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์